

PERSONEN-, FAMILIE- & ERFRECHT
2021/2022

Onder redactie van:
Prof. mr. Wendy Schrama & mr. Charlotte Mol

Ars Aequi Libri
Nijmegen 2021

De teksten zoals deze gelden op 1 oktober 2021.

ISBN: 978-94-9319-938-5

NUR 822

© 2021 Ars Aequi Libri, Nijmegen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Ars Aequi Juridische uitgeverij.

Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de Stichting PRO (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp) te wenden. Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich tot de uitgever te wenden.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever(s) deswege geen aansprakelijkheid.

Ontwerp: Nicolette Schuurman

VOORWOORD

Voor u ligt de negende druk van de Ars Aequi wettenbundel personen-, familie-, en erfrecht. Deze bundel is speciaal opgesteld voor het (notariële) onderwijs. Dit neemt niet weg dat de bundel ook waardevol is voor de rechtspraak, mede vanwege de opname van de procesreglementen, zoals vastgesteld door het Landelijk Overleg van Voorzitters Familie- en Jeugdrecht (LOVF) van de rechtbanken in Nederland, het rapport alimentatienormen van de expertgroep alimentatienormen van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR).

De verdragen, wetten, besluiten, reglementen en regelen zijn als volgt ingedeeld:

- A. Internationale verdragen (inzake mensenrechten)
- B. Algemeen
- C. Procesrecht
- D. De persoon(lijke staat)
- E. Partnerrelaties
- F. Relatie ouder-kind
- G. Overlijden

Naast het geldende recht zijn cursief een aantal wetsvoorstellen opgenomen.

De regelingen die voor een grensoverschrijdende relatie moeten worden geraadpleegd zijn te vinden in de Ars Aequi Wetseditie Internationaal privaatrecht van K. Boele-Woelki en R. ter Rele, 12e herziene editie, 2020-2022.

De uitgave is bewerkt tot en met 1 oktober 2021.

Utrecht, oktober 2021

Prof. mr. Wendy Schrama
Mr. Charlotte Mol

BEKNOPTE INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	V
Beknopte inhoudsopgave	VII
Uitgebreide inhoudsopgave	IX

A. INTERNATIONALE VERDRAGEN (INZAKE MENSENRECHTEN)

1. Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR), New York 16 December 1966	3
2. Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), New York 20 November 1989	5
3. Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, New York 13 december 2006	19
4. Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, New York 18 december 1979	37
5. Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), Rome 4 November 1950	47
5a. Aanvullend protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, Parijs 20 maart 1952	50
5b. Protocol nr. 7 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, Straatsburg 22 november 1984	51
5c. Protocol nr. 12 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, Rome 4 november 2000	52
6. Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, Straatsburg 12 december 2007	53

B. ALGEMEEN

7. Grondwet (Gw)	57
8. Burgerlijk Wetboek (BW)	59
9. Besluit burgerlijke stand 1994 (BBS)	293
10. Wet op het notarisambt (Wna)	309
11. Wetboek van Strafrecht (Sr)	347
12. Wetboek van Strafvordering (Sv)	359

C. PROCESRECHT

13. Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv)	363
14. Procesreglement verzoekschriftprocedures familie zaken gerechtshoven	395
15. Procesreglement Adoptie	413
16. Procesreglement Alimentatie	425
17. Procesreglement Bijstandsverhaal	435
18. Procesreglement Civiel jeugdrecht	443
19. Procesreglement Gezag en Omgang	459
20. Procesreglement Overige (Boek 1) zaken	469
21. Procesreglement Scheiding	487
22. Procesreglement Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en Wet zorg en dwang	505
23. Tijdelijke regeling F&J rechtbanken	507
24. Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:212 BW	511
25. Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW	513

D. DE PERSOON (LIJKE STAAT)

26. Rijkswet op het Nederlandschap (RWN)	519
27. Faillissementswet (Fw)	533
28. Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren	539
29. Aanbevelingen meerderjarigenbewind	545
30. Aanbevelingen mentorschap	559
31. Aanbevelingen curatele	565

32. Besluit geslachtsnaamswijziging (Bgnw)	571
33. Regelen betreffende verzoeken tot naamswijziging en tot naamsvaststelling (Rvnwv)	575
34. Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz)	577

E. PARTNERRELATIES

35. Pensioenwet (Pw)	623
36. Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps)	637
37. Participatiewet (Pw)	643
38. Wet tijdelijk huisverbod (Wth)	645
39. Besluit tijdelijk huisverbod (Bth)	649
40. Besluit huwelijksgoederenregister 1969 (Bhgr)	653
41. Rapport alimentatienormen	655
42. Behoefte tabel 2020	701
43. Draagkracht tabel (2020) tot AOW-leeftijd	705

F. RELATIE OUDER-KIND

44. Jeugdwet (Jw)	709
45. Besluit Jeugdwet	759
46. Embryowet (Embaw)	773
47. Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (WDKB)	781
48. Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting (Bdkb)	785
49. Besluit DNA-onderzoek vaderschap	787
50. Besluit gezagsregisters (Bgr)	789

G. OVERLIJDEN

51. Wet op het centraal testamentenregister (Wctr)	793
52. Besluit boedelregister (Bbreg)	795
53. Wet op de orgaandonatie (WOD)	799
54. Auteurswet (Aw)	809
55. Kadasterwet (Kadw)	811
56. Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR)	857
57. Successiewet (Sw)	859
58. Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001)	883
59. Wet op belastingen van rechtsverkeer (WBRv)	891

UITGEBREIDE INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	V
Beknopte inhoudsopgave	VII
Uitgebreide inhoudsopgave	IX

A. INTERNATIONALE VERDRAGEN (INZAKE MENSENRECHTEN)

1. Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR), New York 16 December 1966, <i>artt. 2, 3, 8, 16, 17, 23, 24, 26 en 27</i>	3
Deel II	3
Deel III	3
2. Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), New York 20 November 1989	5
Preambule	5
Deel I	6
Deel II	15
Deel III	17
3. Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, New York 13 december 2006	19
4. Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW), New York 18 december 1979	37
Preambule	37
Deel I	38
Deel II	39
Deel III	39
Deel IV	41
Deel V	42
Deel VI	44
5. Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), Rome 4 November 1950, <i>artt. 1, 4, 6, 8, 12, 14, 19, 33-35 en 46</i>	47
5a. Aanvullend protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, Parijs 20 maart 1952, <i>art. 2</i>	50
5b. Protocol nr. 7 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, Straatsburg 22 november 1984, <i>art. 5</i>	51
5c. Protocol nr. 12 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, Rome 4 november 2000, <i>art. 1</i>	52
6. Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, Straatsburg 12 december 2007.	53
Titel I Waardigheid.	53
Titel II Vrijheden	53
Titel III Gelijkheid	53
Titel IV Solidariteit.	54

B. ALGEMEEN

7. Grondwet (Gw), <i>artt. 1, 2, 10-12, 15, 93, 94</i>	57
8. Burgerlijk Wetboek (BW).	59
A. Boek 1 Personen- en familierecht	59
Titel 1 Algemene bepalingen	59

Titel 2	Het recht op de naam	59
Titel 3	Woonplaats	62
Titel 4	Burgerlijke stand	63
Afd. 1	De ambtenaar van de burgerlijke stand	63
Afd. 2	De registers van de burgerlijke stand en de bewaring daarvan	64
Afd. 3	Akten van de burgerlijke stand en partijen bij deze akten	64
Afd. 4	De akten van geboorte, van overlijden en de akten houdende attestaties de vita	65
Afd. 5	Latere vermeldingen	69
Afd. 6	Akten van inschrijving van bepaalde rechterlijke uitspraken	71
Afd. 7	De bewijskracht van akten van de burgerlijke stand alsmede van afschriften en uittreksels	71
Afd. 8	De openbaarheid van de akten van de burgerlijke stand	71
Afd. 9	De aanvulling van de registers van de burgerlijke stand en de verbetering van de daarin voorkomende akten en latere vermeldingen	72
Afd. 10	Inschrijving van buitenlandse akten en de rechterlijke last tot het opmaken van een vervangende akte van geboorte	73
Afd. 11	De verklaring voor recht omtrent de rechtsgeldigheid in Nederland van een buitenlandse akte of uitspraak	74
Afd. 12	Voorziening tegen de weigering tot het opmaken van een akte van de burgerlijke stand of tot een andere verrichting	75
Afd. 13	Wijziging van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte	76
Afd. 14	De Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit	77
Titel 5	Het huwelijk	77
Algemene bepaling	. . . . .	77
Afd. 1	Vereisten tot het aangaan van een huwelijk	77
Afd. 2	Formaliteiten die aan de voltrekking van het huwelijk moeten voorafgaan	78
Afd. 3	Stuiting van het huwelijk	80
Afd. 4	De voltrekking van het huwelijk	81
Afd. 5	Nietigverklaring van een huwelijk	82
Afd. 5A	Omzetting van een huwelijk in een geregistreerd partnerschap	83
Afd. 6	Bewijs van het bestaan van het huwelijk	83
Titel 5A	Het geregistreerd partnerschap	83
Titel 6	Rechten en verplichtingen van echtgenoten	86
Titel 7	De wettelijke gemeenschap van goederen	89
Afd. 1	Algemene bepalingen	89
Afd. 2	Het bestuur van de gemeenschap	91
Afd. 3	Ontbinding van de gemeenschap	91
Afd. 4	Opheffing van de gemeenschap bij beschikking	93
Titel 7	De wettelijke gemeenschap van goederen	94
Afd. 2	Het bestuur van de gemeenschap	95
Afd. 3	Ontbinding van de gemeenschap	96
Afd. 4	Opheffing van de gemeenschap bij beschikking	98
Titel 8	Huwelijkse voorwaarden	98
Afd. 1	Huwelijkse voorwaarden in het algemeen	98
Afd. 2	Verrekenbedingen	99
§ 1.	Algemene regels voor verrekenbedingen	99
§ 2.	Periodieke verrekenbedingen	101
§ 3.	Finale verrekenbedingen	101
Afd. 3	Giften bij huwelijkse voorwaarden	102
Titel 9	Ontbinding van het huwelijk	102
Afd. 1	Ontbinding van het huwelijk in het algemeen	102
Afd. 2	Echtscheiding	102
Titel 10	Scheiding van tafel en bed en ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed	106
Afd. 1	Scheiding van tafel en bed	106
Afd. 2	Ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed	107
Titel 11	Afstamming	107
Afd. 1	Algemeen	107
Afd. 2	Ontkenning van het door huwelijk of geregistreerd partnerschap ontstane vaderschap	108
Afd. 2a	Ontkenning van het door huwelijk of geregistreerd partnerschap ontstane moederschap	109

Afd. 3	Erkenning	110
Afd. 4	Gerechtelijke vaststelling van het ouderschap	111
Afd. 5	Inroeping of betwisting van staat	112
Afd. 6	De bijzondere curator	112
Titel 12	Adoptie	112
Titel 13	Minderjarigheid	114
Afd. 1	Algemene bepalingen	114
Afd. 2	Handlichting	114
Afd. 3	De raad voor de kinderbescherming	115
Afd. 4	Registers betreffende het over minderjarigen uitgeoefende gezag	117
Titel 14	Het gezag over minderjarige kinderen	117
Afd. 1	Algemeen	117
Afd. 2	Ouderlijk gezag	118
§ 1.	Het gezamenlijk gezag van ouders binnen en buiten huwelijk en het gezag van één ouder na scheiding	118
§ 1a.	Het gezamenlijk gezag van ouders binnen een geregistreerd partnerschap	120
§ 2.	Het gezag van ouders anders dan na scheiding	120
§ 2a.	Gezag na meerderjarigverklaring	121
§ 3.	Het bewind van de ouders	122
Afd. 3	Gemeenschappelijke bepalingen betreffende de gezagsuitoefening door de ouders en de gezagsuitoefening door één van hen	123
Afd. 3A	Gezamenlijk gezag van een ouder tezamen met een ander dan een ouder	124
§ 1.	Het gezamenlijk gezag van rechtswege van een ouder tezamen met een ander dan een ouder	124
§ 2.	Het gezamenlijk gezag van een ouder tezamen met een ander dan een ouder krachtens rechterlijke beslissing	124
§ 3.	Gemeenschappelijke bepalingen inzake het gezamenlijk gezag van een ouder tezamen met een ander dan een ouder	125
Afd. 3B	Maatregel van opgroeiondersteuning	126
Afd. 4	Ondertoezichtstelling van minderjarigen	126
Afd. 5	Beëindiging van het ouderlijk gezag	131
Afd. 6	Voogdij	133
§ 1.	Voogdij in het algemeen	133
§ 2.	Voogdij door een der ouders opgedragen	134
§ 3.	Voogdij door de rechter opgedragen	134
§ 4.	Voogdij van rechtspersonen	136
§ 5.	Ontslag van de voogdij	136
§ 6.	Onbevoegdheid tot de voogdij	137
§ 7.	Ondertoezichtstelling van onder voogdij staande minderjarigen	137
§ 8.	Beëindiging van voogdij	137
§ 9.	Het toezicht van de voogd over de persoon van de minderjarige	138
§ 10.	Het bewind van de voogd	138
§ 11.	De rekening en verantwoording bij het einde van de voogdij	144
Titel 15	Omgang en informatie	144
Titel 16	Curatele	146
Titel 17	Levensonderhoud	150
Afd. 1	Algemene bepalingen	150
Afd. 2	Voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding van minderjarige kinderen en stiefkinderen	153
Titel 18	Afwezigheid, vermissing en vaststelling van overlijden in bepaalde gevallen	155
Afd. 1	Onderbewindstelling in geval van afwezigheid	155
Afd. 2	Personen wier bestaan onzeker is	155
Afd. 3	Vaststelling van overlijden in bepaalde gevallen	158
Titel 19	Onderbewindstelling ter bescherming van meerderjarigen	159
Titel 20	Mentorschap ten behoeve van meerderjarigen	165
B. Boek 3	Vermogensrecht in het algemeen, <i>artt. 1-9, 12, 13, 15, 32-40, 44-91, 94, 96, 98-100, 102, 105, 109-125, 166-226, 276 en 296-326</i>	170
Titel 1	Algemene bepalingen	170
Titel 2	Rechtshandelingen	171

Titel 3	Volmacht	175
Titel 4	Verkrijging en verlies van goederen	178
Afd. 2	Overdracht van goederen en afstand van beperkte rechten	179
Afd. 3	Verkrijging en verlies door verjaring	182
Titel 5	Bezit en houderschap	182
Titel 7	Gemeenschap	184
Afd. 2	Enige bijzondere gemeenschappen	188
Afd. 3	Nietige en vernietigbare verdelingen	189
Titel 8	Vruchtgebruik	190
Titel 10	Verhaalsrecht op goederen	194
Titel 11	Rechtsvorderingen	194
C. Boek 4	Erfrecht	202
Titel 1	Algemene bepalingen	202
Titel 2	Erfopvolging bij versterf	203
Titel 3	Het erfrecht bij versterf van de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot en van de kinderen alsmede andere wettelijke rechten	204
Afd. 2	Andere wettelijke rechten	208
Titel 4	Uiterste willen	212
Afd. 2	Wie uiterste wilsbeschikkingen kunnen maken en wie daaruit voordeel kunnen genieten	214
Afd. 3	Legitieme portie	215
§ 1.	Algemene bepalingen	215
§ 2.	De omvang van de legitieme portie	215
§ 3.	Het geldend maken van de legitieme portie	218
Afd. 4	Vorm van uiterste willen	221
Afd. 5	Herroeping van uiterste wilsbeschikkingen	223
Titel 5	Onderscheiden soorten van uiterste wilsbeschikkingen	223
Afd. 2	Legaten	224
§ 1.	Algemene bepalingen	224
§ 2.	Giften en andere handelingen die worden aangemerkt als legaten	225
Afd. 3	Testamentaire lasten	226
Afd. 4	Stichtingen	227
Afd. 5	Makingen onder tijdsbepaling en onder voorwaarde	227
Afd. 6	Executeurs	228
Afd. 7	Testamenteir bewind	230
§ 1.	Algemene bepalingen	230
§ 2.	De bewindvoerder	230
§ 3.	De gevolgen van het bewind	232
§ 4.	Einde van het bewind	234
Titel 6	Gevolgen van de erfopvolging	235
Afd. 2	Aanvaarding en verwerping van nalatenschappen en van legaten	237
Afd. 3	Vereffening van de nalatenschap	239
Afd. 4	Verdeling van de nalatenschap	244
D. Boek 6	Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht, <i>artt. 1-26, 74, 75, 95, 96, 101-103, 106, 107, 108, 127, 150, 162-165, 169, 179, 183, 198-213, 216, 217, 222, 228, 248, 249, 253, 254, 258, 260, 261, 265, 271, 272 en 279</i>	246
Titel 1	Verbintenissen in het algemeen	246
Afd. 2	Pluraliteit van schuldenaren en hoofdelijke verbondenheid	246
Afd. 3	Pluraliteit van schuldeisers	248
Afd. 4	Alternatieve verbintenissen	248
Afd. 5	Voorwaardelijke verbintenissen	248
Afd. 9	De gevolgen van het niet nakomen van een verbintenis	249
§ 1.	Algemene bepalingen	249
Afd. 10	Wettelijke verplichtingen tot schadevergoeding	249
Afd. 12	Verrekening	252
Titel 2	Overgang van vorderingen en schulden en afstand van vorderingen	252
Titel 3	Onrechtmatige daad	252

Afd. 2	Aansprakelijkheid voor personen en zaken	253
Titel 4	Verbintenissen uit andere bron dan onrechtmatige daad of overeenkomst	253
Afd. 2	Onverschuldigde betaling	254
Afd. 3	Ongerechtvaardigde verrijking	255
Titel 5	Overeenkomsten in het algemeen	255
Afd. 2	Het tot stand komen van overeenkomsten	255
Afd. 4	Rechtsgevolgen van overeenkomsten	256
Afd. 5	Wederkerige overeenkomsten	257
E. Boek 7	Bijzondere overeenkomsten, <i>artt. 175-188, 201, 229, 266-268, 400, 409, 414-424, 446-468 en 900-910</i>	258
Titel 3	Schenking	258
Titel 4	Huur	260
Afd. 4	De overgang van de huur bij overdracht van de verhuurde zaken en het eindigen van de huur	260
Afd. 5	Huur van woonruimte	261
Titel 7	Opdracht	262
Afd. 2	Lastgeving	263
Afd. 5	De overeenkomst inzake geneeskundige behandeling	265
Titel 15	Vaststellingsovereenkomst	270
F. Boek 7a	Bijzondere overeenkomsten, <i>1683, 1688, 1780</i>	274
G. Boek 10	Internationaal privaatrecht, <i>1-112, 145-152</i>	275
Titel 1	Algemene bepalingen	275
Titel 2	De naam	277
Titel 3	Het huwelijk	279
Afd. 2	Rechtsbetrekkingen tussen de echtgenoten	280
Afd. 3	Enkele bepalingen inzake het huwelijksvermogensregime	281
Afd. 4	Ontbinding van het huwelijk en scheiding van tafel en bed	282
Titel 4	Het geregistreerd partnerschap	282
Afd. 2	De erkenning van een buiten Nederland aangegaan geregistreerd partnerschap	283
Afd. 3	Rechtsbetrekkingen tussen de geregistreerde partners	283
Afd. 4	Enkele bepalingen inzake het partnerschapsvermogensregime	284
Afd. 5	Beëindiging in Nederland van een geregistreerd partnerschap.	285
Afd. 6	Erkenning van een buiten Nederland tot stand gekomen beëindiging van een geregistreerd partnerschap.	285
Afd. 7	Levensonderhoud	285
Afd. 8	Overgangsrecht	285
Titel 5	Afstamming	286
Afd. 2	Familierechtelijke betrekkingen door erkenning of gerechtelijke vaststelling van het vaderschap	287
Afd. 3	Familierechtelijke betrekkingen door wettiging	288
Afd. 4	De inhoud van familierechtelijke betrekkingen uit hoofde van afstamming	288
Afd. 5	Erkenning van buitenslands tot stand gekomen rechterlijke beslissingen en rechtsfeiten	288
Afd. 6	Overgangsrecht	289
Titel 6	Adoptie.	289
Afd. 2	De in Nederland uit te spreken adoptie	289
Afd. 3	Erkenning van een buitenlandse adoptie	290
Afd. 4	Overgangsrecht	291
Titel 12	Erfrecht	291
9. Besluit burgerlijke stand 1994 (BBS).		293
Hfdst. 1	De ambtenaar van de burgerlijke stand, de registers van de burgerlijke stand, de akten en de dubbelen, de latere vermeldingen, de afschriften en uittreksels en de in verband met het opmaken van bepaalde akten te verstrekken gegevens en over te leggen bescheiden.	293
Afd. 1	De ambtenaar van de burgerlijke stand.	293
Afd. 2	De registers van de burgerlijke stand en de dubbelen van de akten	293
Afd. 3	De klappers op de akten	294
Afd. 4	De akten en de latere vermeldingen	294

Afd. 5	Afschriften en uittreksels	296
Afd. 6	De in verband met de aangifte van de geboorte te verstrekken verklaring van een arts of een verloskundige	297
Afd. 7	De in verband met de kennisgeving van het huwelijk en de registratie van een partnerschap af te leggen verklaring en de stuiting van het huwelijk en van de registratie van een partnerschap	297
Afd. 8	De centrale bewaarplaats voor de dubbel- of de afschriften van de akten van de burgerlijke stand en voor de latere vermeldingen	298
Afd. 9	Bijzondere bepalingen in verband met het houden van registers door consulaire ambtenaren	298
Hfdst. 2	De indeling en de inhoud van de door de ambtenaar van de burgerlijke stand op te maken akten en de hierop betrekking hebbende latere vermeldingen	299
Afd. 1	De indeling van de akten van geboorte, van huwelijk, van registratie van een partnerschap, van omzetting van een registratie van een partnerschap en van overlijden en de akten van inschrijving daarvan	299
Afd. 2	Gegevens die steeds in de akten, de akten van inschrijving, de latere vermeldingen en de uittreksels worden opgenomen.	299
Afd. 3	De akte van geboorte en het uittreksel daarvan	300
Afd. 4	De akte van erkenning, de akte van ontkenning van het vaderschap of moederschap door de moeder uit wie het kind is geboren, de akte van naamskeuze en de latere vermeldingen van deze akten.	301
Afd. 5	De latere vermelding van een rechterlijke uitspraak inzake adoptie	303
Afd. 6	De akte van huwelijksaangifte en de akte van aangifte van registratie van een partnerschap	303
Afd. 7	De akte van toestemming tot het huwelijk en tot registratie van een partnerschap	303
Afd. 8	De huwelijksakte en het uittreksel daarvan, de akte van registratie van een partnerschap en het uittreksel daarvan en de akte van omzetting van een registratie van een partnerschap en het uittreksel daarvan.	303
Afd. 9	De akte van inschrijving, onderscheidenlijk de latere vermelding van echtscheiding en van ontbinding van een huwelijk na scheiding van tafel en bed, van beëindiging met wederzijds goedvinden van een geregistreerd partnerschap en van de ontbinding daarvan	305
Afd. 10	De akte van overlijden en het uittreksel daarvan	305
Afd. 11	De elektronische kennisgeving van een huwelijk en geregistreerd partnerschap en de elektronische aangifte van overlijden	307
Hfdst. 3	Slotbepalingen	307
10. Wet op het notarisambt (Wna)		309
Titel I	Begripsbepalingen	309
Titel II	Ambt, bevoegdheid, benoeming en ontslag van de notaris	309
Titel III	De uitoefening van het notarisambt.	314
Titel IIIa	De toegevoegd notaris	320
Titel IV	De stage, de registratie van de werktijd en de beroepsopleiding van de kandidaat-notaris	321
Titel V	De akten, minuten, grossen en afschriften	322
Titel VI	De kosten van de ambtelijke werkzaamheden	327
Titel VII	De notariële archieven	328
Titel VIII	De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie	328
Afd. 1	De organisatie van de KNB	328
Afd. 2	Het bestuur van de KNB	329
Afd. 3	De ledenraad	330
Afd. 4	De algemene ledenvergadering	331
Afd. 5	De ringen	331
Afd. 6	De geldmiddelen van de KNB	332
Afd. 6a	Fonds.	332
Afd. 7	De verordeningen en andere besluiten van de KNB	333
Titel IX	De tuchtrechtspraak en het toezicht	334
Afd. 1	De tuchtrechtspraak	334
Afd. 2	Het toezicht	341
Titel IXa	Het pensioen	343
Titel X	Overgangs- en slotbepalingen	343

11. Wetboek van Strafrecht (Sr), artt. 77a-77kk, 151a-151c, 236-238, 255-260, 279, 280, 296, 379,448, 449 en 464-468a	347
12. Wetboek van Strafvordering (Sv), artt. 217, 219 en 290	359

C. PROCESRECHT

13. Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv), artt. 1-14, 19, 22, 30a, 53, 63, 99, 104, 111, 149-155, 157, 160, 165, 193, 194, 261-291, 358-362, 426-429, 479b-479g, 585, 611a en 798-832	363
---	-----

14. Procesreglement verzoekschriftprocedures familiezaken gerechtshoven	395
---	-----

CONSIDERANS	395
-----------------------	-----

1	ALGEMEEN DEEL	396
1.1	Algemene bepalingen	396
1.1.1	Strekking reglement	396
1.1.2	Begripsbepalingen	396
1.1.3	Mogelijkheid van digitaal procederen	396
1.1.4	Wissel van procederen op papier naar digitaal procederen en omgekeerd	396
1.1.5	Indiening van processtukken en berichten	396
1.1.6	Ontvangstbevestiging	397
1.1.7	Termijn reactie overige belanghebbende	397
1.1.8	Berichtenverkeer	397
1.1.9	Bericht stellen en onttrekken	397
1.1.10	Bericht overeenstemming, referte of instemming	397
1.1.11	Kopie aan belanghebbende(n)	397
1.1.12	Vermelding zaaknummer	397
1.1.13	Wijze van indiening van stukken en beroep op stukken	398
1.1.14	Opmerkingen en accentuering en op stukken	398
1.1.15	Bewijsstukken in een buitenlandse taal	398
1.1.16	Verstoring toegang digitaal systeem en verschoonbare termijnoverschrijding	399
1.1.17	Misbruik van het digitale systeem	399
1.1.18	Griffierecht: procedure hardheidsclausule als bedoeld in artikel 282a lid 4 Rv	399
1.1.19	Griffierecht: generieke toepassing hardheidsclausule als bedoeld in artikel 282a lid 4 Rv	399
1.1.20	Toevoeging of inkomensverklaring	399
1.1.21	Depot	400
1.1.22	Inzage dossier	400
1.1.23	Zichtbaar maken in Rekestenjournaal	400
1.1.24	Afwijken reglement	400
1.2	Indiening en inhoud beroepschrift	400
1.2.1	Indiening	400
1.2.2	Aantal in te dienen exemplaren	400
1.2.3	Zaaknummer	400
1.2.4	Inhoud beroepschrift	400
1.2.5	Stukken eerste aanleg en in hoger beroep	400
1.2.6	Onvoldoende aantal/incompleteet	401
1.2.7	Verandering of vermeerdering verzoek	401
1.2.8	Intrekking hoger beroep	401
1.3	Verweer	401
1.3.1	Indiening verweerschrift in hoger beroep	401
1.3.2	Termijn voor indiening	401
1.3.3	Aantal in te dienen exemplaren	402
1.3.4	Inhoud verweerschrift in hoger beroep	402
1.3.5	Mondeling verweer	402
1.4	Mondelinge behandeling en andere zittingen	402
1.4.1	Mondelinge behandeling	402
1.4.2	Voorafgaande opgave verhinderdata	402
1.4.3	Agenda voor de mondelinge behandeling	402
1.4.4	Duur mondelinge behandeling	402

1.4.5	Proceshandelingen en stukken bij gelegenheid van de mondelinge behandeling	403
1.4.6	Verzoeken om meegebrachte getuigen en partijdeskundigen te horen	403
1.4.7	Aanwezigheid belanghebbenden in persoon	403
1.4.8	Aanwezigheid gedetineerde belanghebbende	403
1.4.9	Aanwezigheid parketpolitie/andere bijzonderheden met betrekking tot de mondelinge behandeling	404
1.4.10	Tolk	404
1.4.11	Spreekantekeningen	404
1.4.12	Indiening nadere stukken na afloop van mondelinge behandeling	404
1.4.13	Verzoek om uitstel en mededeling afzien mondelinge behandeling	404
1.4.14	Andere zittingen dan de mondelinge behandeling	405
1.4.15	Meervoudige behandeling	405
1.5	Uitspraak	405
1.5.1	Vaste dag uitspraken	405
1.5.2	Termijn uitspraak	405
1.5.3	Vervroeging en aanhouding uitspraak	405
1.5.4	Verstrekken afschrift uitspraak	405
2	BIJZONDER DEEL: BIJZONDERE REGELS PER VERZOEK	405
2.1	Alimentatie	405
2.1.1	Algemene bepaling	405
2.1.2	Bijvoeging van stukken	406
2.1.3	Horen van minderjarigen	406
2.2	Bijstandsverhaal	406
2.2.1	Algemene bepaling	406
2.2.2	Bijvoeging van stukken	406
2.3	Internationale ontvoering van kinderen	407
2.3.1	Algemene bepaling	407
2.3.2	Aantal in te dienen exemplaren	407
2.3.3	Opgave verhinderdata	407
2.3.4	Onvoldoende aantal/incompleet	407
2.3.5	Termijn indienen verweerschrift in hoger beroep	407
2.3.6	Indiening nadere stukken voorafgaand aan mondelinge behandeling	407
2.3.7	Kopie aan raad voor de kindbescherming	408
2.3.8	Termijn mondelinge behandeling	408
2.3.9	Verzoek uitstel	408
2.3.10	Horen van minderjarigen	408
2.3.11	Termijn uitspraak	408
2.4	Jeugdzaken	408
2.4.1	Algemene bepaling	408
2.4.2	Begrip jeugdzaken	408
2.4.3	Aantal in te dienen exemplaren	409
2.4.4	Onvoldoende aantal/incompleet	409
2.4.5	Termijn indienen verweerschrift in hoger beroep	409
2.4.6	Indiening nadere stukken voorafgaand aan mondelinge behandeling	409
2.4.7	Kopie aan raad voor de kindbescherming	409
2.4.8	Verzoek om uitstel	409
2.4.9	Horen van minderjarigen	409
2.4.10	Termijn uitspraak	410
2.5	Verdeling huwelijksgoederengemeenschap en afwikkeling huwelijkse voorwaarden	410
2.5.1	Algemene bepaling	410
2.5.2	Verdeling huwelijksgoederengemeenschap	410
2.5.3	Afwikkeling van huwelijkse voorwaarden	410
2.6	Diversen	410
2.6.1	Algemene bepaling	410
2.6.2	Hoger beroep tegen echtscheiding zonder grief	410
2.6.3	Voorlopige voorziening/(schorsing van de) uitvoerbaarverklaring bij voorraad	411
2.6.4	Verklaring non-appel	411
2.6.5	Voorlopige voorzieningen als bedoeld in de artikelen 821 en 822 Rv	411

3	SLOTBEPALING	411
3.1	Toepasselijkheid procesreglement	411
3.2	Datum inwerkingtreding	411
4	BIJLAGEN	411
4.1	Bijlage I: gebruikelijke duur mondelinge behandeling	411
4.2	Bijlage II: vaste uitspraakdagen, uitspraaktijdstippen en uitspraaktermijnen	412
15.	Procesreglement Adoptie	413
1	Algemeen	413
2	Indiening verzoekschrift	414
3	Verweerschrift	415
4	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	415
5	Mondelinge Behandeling	415
6	Kindgesprek	417
7	Uitspraak	418
Bijlage 1:	Over te leggen stukken	420
Bijlage 2:	Verklaring ex artikel 1:5 lid 3 BW	423
Bijlage 3:	Verklaring bekende donor/verwekker	423
16.	Procesreglement Alimentatie	425
1	Algemeen	425
2	Indiening verzoekschrift	426
3	Verweerschrift/referte	427
4	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	428
5	Mondelinge behandeling	428
6	Kindgesprek	430
7	Uitspraak	430
Bijlage 1:	Controlelijst alimentatieverzoekschriften	433
Bijlage 2:	Referteverklaring	433
Bijlage 3:	Oproepingsbrief voor de mondelinge behandeling	434
17.	Procesreglement Bijstandsverhaal	435
1	Algemeen	435
2	Indiening verzoekschrift	435
3	Verweerschrift	436
4	Mondelinge behandeling	437
5	Uitspraak	439
Bijlage 1:	Controlelijst Bijstandsverhaalverzoekschriften	442
Bijlage 2:	Oproepingsbrief voor de mondelinge behandeling	442
18.	Procesreglement Civiel jeugdrecht	443
1	Algemeen	443
2	Indiening verzoekschrift	444
3	Verweerschrift	449
4	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	449
5	Mondelinge behandeling	449
6	Afdoen zonder mondelinge behandeling	451
7	Kindgesprek	451
8	Uitspraak	452
Bijlage A:	Schema verzoekers	454
Bijlage B:	Bijzonderhedenformulier GI/RvdK	457
Bijlage C:	Toelichting Procesreglement Civiel Jeugdrecht	457
19.	Procesreglement Gezag en Omgang	459
1	Algemeen	459
2	Indiening verzoekschrift	460
3	Verweerschrift	461
4	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	462

5	Mondelinge behandeling.	462
6	Kindgesprek	464
7	Uitspraak.	465
Bijlage 1:	Referteverklaring	467
20.	Procesreglement Overige (Boek 1)zaken	469
1	Algemeen	469
2	Indiening verzoekschrift	470
3	Verweerschrift.	471
4	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	472
5	Behandeling van het verzoek.	472
6	Kindgesprek	475
7	Uitspraak.	475
Bijlage 1:	Overzicht van artikelen met stukken en belanghebbenden per artikel.	478
Bijlage 2:	Overzicht van stukken	480
Bijlage 3:	Overzicht van belanghebbenden	482
Bijlage 4:	Instemmingsverklaring.	483
Bijlage 5:	Referteverklaring	483
Bijlage 6:	Schema art. 25c BW-zaken	485
21.	Procesreglement Scheiding	487
1	Algemeen	487
2	Indiening verzoekschrift	488
3	Voorlopige voorzieningen	489
4	Betekeningsexploot	489
5	Verweerschrift/referte	491
6	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	492
7	Mondelinge behandeling.	492
8	Kindgesprek	494
9	De behandeling van nevenverzoeken tot vaststelling van de verdeling van een huwelijksgoederengemeenschap en tot afwikkeling van huwelijkse voorwaarden.	495
10	Uitspraak.	495
11	Opneming onderling getroffen regeling in de beschikking	496
Bijlage 1:	Controlelijst (echt)scheidingsverzoekschriften	498
Bijlage 2:	Referteverklaring	498
Bijlage 3:	Oproepingsbrief voor de mondelinge behandeling	499
	Toelichting op het Procesreglement Scheiding.	499
22.	Procesreglement Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en Wet zorg en dwang.	505
23.	Tijdelijke regeling F&J rechtbanken	507
1.	Algemeen	507
2.	Schriftelijke afdoening	507
3.	De mondelinge behandeling.	507
4.	Wijze van behandeling zeer urgente zaken.	508
5.	Wijze van behandeling van urgente zaken	509
6.	Slotbepaling	509
Bijlage 1	. . . . .	510
Bijlage 2	. . . . .	510
24.	Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:212 BW	511
25.	Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW	513

D. DE PERSOON(LIJKE STAAT)

26.	Rijkswet op het Nederlandschap (RWN)	519
Hfdst. 1	Algemene bepalingen	519

Hfdst. 2	Verkrijging van het Nederlandschap van rechtswege	519
Hfdst. 3	Verkrijging van het Nederlandschap door optie	521
Hfdst. 4	Verlening van het Nederlandschap	523
Hfdst. 5	Verlies van het Nederlandschap	526
Hfdst. 6	Vaststelling van het Nederlandschap	529
Hfdst. 7	Verklaringen en registers.	530
Hfdst. 7a	Rechtsbescherming	530
Hfdst. 8	Slotbepalingen	531
Hfdst. 9	Overgangsbepalingen	531
27. Faillissementswet (Fw), artt. 1, 4, 6, 22, 43, 61-63, 66, 223b, 284, 285, 295 en 313		533
28. Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren.		539
Hfdst. 1	Algemeen	539
Hfdst. 2	Kwaliteitseisen	539
Hfdst. 3	Verklaring en verslag van de accountant en de deskundige	542
Hfdst. 4	Slotbepalingen	544
29. Aanbevelingen meerderjarigenbewind		545
30. Aanbevelingen mentorschap		559
31. Aanbevelingen curatele		565
32. Besluit geslachtsnaamswijziging (Bgnw).		571
Gronden voor wijziging van geslachtsnamen, algemeen		571
Toevoeging van een naam		571
Wijziging van de geslachtsnaam van een minderjarige.		571
Wijziging van de geslachtsnaam van een meerderjarige in die van zijn verzorger, van zijn ouder of in zijn oorspronkelijke geslachtsnaam.		573
Overige bepalingen.		573
Overgangsbepalingen		574
Slotbepalingen		574
33. Regelen betreffende verzoeken tot naamswijziging en tot naamsvaststelling (Rvnwv)		575
34. Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvzgz)		577
Hfdst. 1	Algemene bepalingen	577
Hfdst. 2	Algemene uitgangspunten.	580
Hfdst. 3	Criteria voor en doelen van verplichte zorg	581
Hfdst. 4	De zelfbindingsverklaring	582
Hfdst. 5	Voorbereiden zorgmachtiging	583
§ 1.	Melding en aanvraag voorbereiding zorgmachtiging	583
§ 2.	Voorbereiding zorgmachtiging	584
§ 3.	De medische verklaring	585
§ 4.	De zorgkaart en het zorgplan	586
§ 5.	Beslissing officier van justitie	587
§ 6.	De toepassing van artikel 2.3 van de Wet forensische zorg.	589
Hfdst. 6	Zorgmachtiging	589
§ 1.	Afgifte zorgmachtiging	589
Hfdst. 7	Crisismaatregel, machtiging tot voortzetting daarvan en aansluitend verzoek voor een zorgmachtiging.	592
§ 1.	Crisismaatregel door de burgemeester	592
§ 2.	Tijdelijke verplichte zorg voorafgaand aan een crisismaatregel	593
§ 3.	Geldigheidsduur	593
§ 4.	Beroep	593
§ 5.	Verlenging crisismaatregel.	594
§ 6.	Verzoek zorgmachtiging aansluitend op verlenging crisismaatregel.	595

Hfdst. 8	Rechten en plichten bij de tenuitvoerlegging en uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel en zorgmachtiging	595
§ 1.	Tenuitvoerlegging en uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting crisismaatregel en zorgmachtiging	595
§ 2.	Uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting crisismaatregel en zorgmachtiging	596
§ 3.	Tijdelijke verplichte zorg in noodsituaties	598
§ 4.	Veiligheidsonderzoek en huisregels	599
§ 5.	Overplaatsing, tijdelijke onderbreking en beëindiging	599
§ 6.	Gegevensverwerking	603
Hfdst. 9	Bijzondere bepalingen ten aanzien van personen met een strafrechtelijke titel	607
§ 1.	Personen met een strafrechtelijke titel die worden geplaatst in een accommodatie	607
§ 2.	Vaststellen identiteit forensische patiënten	609
Hfdst. 10	Klachtenprocedure en schadevergoeding	609
§ 1.	Instelling en taakomschrijving van de klachtencommissie	609
§ 2.	De klachtprocedure	610
§ 3.	Beroep	611
§ 4.	Schadevergoeding	612
§ 5.	Geheimhouding	612
Hfdst. 11	Patiëntenvertrouwenspersoon	613
Hfdst. 12	Familievertrouwenspersoon	614
Hfdst. 13	Toezicht en handhaving	615
§ 1.	Toezicht	615
§ 2.	Bestuursrechtelijke handhaving	617
§ 3.	Strafrechtelijke handhaving	619
Hfdst. 14	Aanpassing andere wetgeving	619
Hfdst. 15	Overgangsbepalingen	619
Hfdst. 16	Slotbepalingen	620

E. PARTNERRELATIES

35.	Pensioenwet (Pw), <i>artt. 1, 16, 41, 42, 55-58, 60-62, 67-69, 71, 76, 80-81a, 86, 91, 92 en 98</i>	623
36.	Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps)	637
37.	Participatiewet (Pw), <i>artt. 61-62i</i>	643
38.	Wet tijdelijk huisverbod (Wth)	645
39.	Besluit tijdelijk huisverbod (Bth)	649
40.	Besluit huwelijksgoederenregister 1969 (Bhgr)	653
41.	Rapport alimentatienormen	655
1.	VOORWOORD	655
2.	INLEIDING	655
2.1.	Alimentatienormen	655
2.2.	Onderhoudsgerechtigde / rechthebbende	656
2.3.	Wanneer alimentatie?	656
2.4.	Maatstaven voor de bepaling van de omvang van de alimentatieverplichting	657
3.	BEHOEFTE	657
3.1.	Kinderalimentatie	657
3.2.	Partneralimentatie	661
4.	DRAAGKRACHT	662
4.1.	Algemeen	662
4.2.	Kernschema	662
4.3.	Verklaring van de begrippen	663
4.4.	'Gelijkheid boven en onder de streep'	664
4.5.	Draagkrachtberekening ten behoeve van kinderalimentatie	665

5.	CONFRONTATIE VAN BEHOEFTE EN DRAAGKRACHT	666
5.1.	Algemeen	666
5.2.	Indien kinderalimentatie moet worden vastgesteld	666
5.2.1.	Draagkrachtvergelijking	666
5.2.2.	De invloed van de zorgregeling	667
5.2.3.	Co-ouderschap	668
5.3.	Ingeval partneralimentatie moet worden vastgesteld	668
5.4.	Ingeval naast kinderalimentatie tevens partneralimentatie moet worden vastgesteld	669
6.	TOELICHTING BIJ DE MODELLEN VOOR DE DRAAGKRACHTBEREKENING	670
6.1.	Modellen en tarieven	670
6.2.	Toelichting bij het model voor de netto methode	670
6.3.	Toelichting bij het model voor de bruto methode	676
7.	AFWIJKING VAN HET REKENMODEL	696
7.1.	Inkomensverlies	696
7.2.	Kinderalimentatie: extra lasten	696
7.2.1.	Algemeen	696
7.2.2.	Woonlasten	697
7.3.	Kinderalimentatie: de aanvaardbaarheidstoets.	697
7.4.	Schuldsanering	699
7.5.	Verpleging in een instelling voor langdurige zorg.	699
42.	Behoeftetabel 2021	701
43.	Draagkrachttabel (2021) tot AOW-leeftijd & Draagkrachttabel (2021) vanaf AOW-leeftijd	705

F. RELATIE OUDER-KIND

44.	Jeugdwet (Jw)	709
Hfdst. 1	Begripsbepalingen en reikwijdte	709
Hfdst. 1a	Landelijke voorzieningen.	712
Hfdst. 2	Gemeente	713
Hfdst. 3	Gecertificeerde instellingen	717
Hfdst. 4	Eisen aan jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen	718
§ 4.1.	Kwaliteit jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.	718
§ 4.2.	Rechtspositie jeugdigen en ouders	721
§ 4.2.a.	Klachtrecht	721
§ 4.2.b.	Medezeggenschap	722
§ 4.3.	Maatschappelijke verantwoording	722
Hfdst. 5	Pleegzorg	723
Hfdst. 6	Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen	724
§ 6.1.	Machtiging	724
§ 6.2.	Tenuitvoerlegging van de machtiging	729
§ 6.3.	Vrijheidsbeperkende maatregelen.	729
§ 6.4.	Verlof.	732
§ 6.5.	Klachtrecht bij vrijheidsbeperkende maatregelen	732
Hfdst. 7	Gegevensverwerking, privacy en toestemming	733
§ 7.1.	Verwijsindex.	733
§ 7.1.1.	Algemene bepalingen	733
§ 7.1.2.	Inrichting, beheer en verantwoordelijkheid	733
§ 7.1.3.	Gebruik van de verwijsindex.	734
§ 7.1.4.	Melding aan de verwijsindex	735
§ 7.1.5.	Informatieverstrekking aan en rechten van de betrokkene.	736
§ 7.2.	Burgerservicenummer	736
§ 7.3.	Toestemming, dossier en privacy	738
§ 7.4.	Gegevensverwerking ten behoeve van de uitvoering van de wet en ten behoeve van beleidsinformatie	742
Hfdst. 8	Financiën en verantwoording	743
§ 8.1.	Algemeen	743

§ 8.2.	Ouderbijdrage	745
§ 8.3.	Financiële verantwoording	745
§ 8.4.	Verwerking van persoonsgegevens	745
Hfdst. 9	Toezicht en handhaving	745
Hfdst. 10	Overgangsrecht	749
Hfdst. 11	Wijziging van andere wetten	755
Hfdst. 12	Slotbepalingen	755
45. Besluit Jeugdwet		759
Hfdst. 1	Begripsbepalingen en reikwijdte	759
Hfdst. 2	De gemeente	760
Hfdst. 3	De certificering	760
§ 3.1.	De certificerende instelling	760
§ 3.2.	Het certificaat	761
Hfdst. 4	Verplichtingen voor jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en het college	761
§ 4.1.	De vertrouwenspersoon	761
§ 4.2.	Uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdclassering door de gecertificeerde instellingen	762
Hfdst. 5	Professionalisering	763
§ 5.1.	Geregistreerde professionals	763
§ 5.2.	Erkenning als kwaliteitsregister jeugd	764
§ 5.3.	Het bestuur en de organen van de registerstichting	764
§ 5.4.	Het beroepsregister	765
§ 5.5.	Overige bepalingen	765
Hfdst. 6	Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen	766
§ 6.1.	Eisen aan gesloten accommodaties	766
§ 6.2.	Klachtrecht bij vrijheidsbeperkende maatregelen	766
Hfdst. 7	Verwijsindex en beleidsinformatie	767
§ 7.1.	Categorieën van instanties en functionarissen	767
§ 7.2.	Inrichting en beheer van de verwijsindex	768
§ 7.3.	Verwijsindexservicenummer	768
§ 7.4.	Gebruik burgerservicenummer	769
§ 7.5.	Beleidsinformatie	770
Hfdst. 8	Financiën en verantwoording	771
§ 8.1.	Ouderbijdrage	771
§ 8.2.	Financiële verantwoording	771
§ 8.3.	Overige bepalingen	771
Hfdst. 9	Wijziging in andere algemene maatregelen van bestuur	771
Hfdst. 10	Slotbepalingen	772
46. Embryowet (Embvw)		773
§ 1.	Algemene bepalingen	773
§ 2.	Regels betreffende de zeggenschap over geslachtscellen en embryo's	774
§ 3.	Regels betreffende wetenschappelijk onderzoek met embryo's buiten het menselijk lichaam waarmee geen zwangerschap tot stand wordt gebracht	775
§ 4.	Regels betreffende wetenschappelijk onderzoek met embryo's buiten het menselijk lichaam waarmee wordt beoogd een zwangerschap tot stand te brengen	776
§ 5.	Regels betreffende wetenschappelijk onderzoek met foetussen	777
§ 6.	Verboden handelingen met geslachtscellen en embryo's	778
§ 7.	Strafbepalingen	779
§ 8.	Slotbepalingen	779
47. Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (WDKB)		781
§ 1.	Algemene bepalingen	781
§ 2.	Bewaring en verstrekking van gegevens van de donor	781
§ 3.	De Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting	782
§ 4.	Naleving en strafbepaling	783
§ 5.	Overgangs- en slotbepalingen	783

48. Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting (Bdkb)	785
49. Besluit DNA-onderzoek vaderschap.	787
50. Besluit gezagsregisters (Bgr).	789

G. OVERLIJDEN

51. Wet op het centraal testamentenregister (Wctr)	793
52. Besluit boedelregister (Bbreg)	795
53. Wet op de orgaandonatie (WOD)	799
Hfdst. 1 Algemene bepalingen	799
Hfdst. 2 Ter beschikking stellen van organen bij leven	799
Hfdst. 3 Ter beschikking stellen van organen na overlijden	800
§ 1. Toestemming en bezwaar	800
§ 2. Het vaststellen van de dood	803
§ 3. Melding en toewijzing van beschikbare organen	804
§ 4. Voorbereidende handelingen en het verwijderen van organen.	804
§ 5. Het protocol	806
Hfdst. 4 Orgaancentrum	806
Hfdst. 5 Slotbepalingen	807
54. Auteurswet (Aw), artt. 25-25a	809
55. Kadasterwet (Kadw)	811
Hfdst. 1 Algemene bepalingen	811
Hfdst. 1a Bepalingen omtrent authentieke gegevens en de inhoud en inrichting van registraties	815
Titel 1 Authentieke gegevens	815
Titel 2 Gebruik en verstrekking van authentieke gegevens	817
Titel 3 Terugmelding	818
Titel 4 Ambtshalve correctie en correctie op verzoek	819
Titel 5 Kwaliteit, voorbehoud databankenrecht en relatieve competentie	820
Hfdst. 2 Openbare registers voor registergoederen	820
Titel 1 Algemene bepalingen	820
Afd. 1 Omschrijving en vorm van de openbare registers; aantekeningen in de openbare registers; wijze van bewaren van de openbare registers; vervaardiging en vervanging van duplicaten van de openbare registers en van duplicaten van andere bij de openbare registers te bewaren stukken	820
Afd. 2 Plaats van inschrijving	822
Afd. 3 Vereisten voor inschrijving en de wijze waarop deze geschiedt	822
Afd. 4 Voorlopige aantekeningen en bewijs van ontvangst.	826
Titel 2 Vereisten met betrekking tot in te schrijven stukken	828
Afd. 1 Algemene vereisten waaraan in te schrijven stukken moeten voldoen	828
Afd. 2 Vereisten waaraan ter inschrijving aangeboden stukken moeten voldoen in verband met de aard van het in te schrijven feit	830
Afd. 3 Vereisten waaraan stukken moeten voldoen, aangeboden ter inschrijving van het instellen van een rechtsvordering, van het indienen van een verzoek, van tegen rechterlijke uitspraken ingestelde rechtsmiddelen of van de waardeloosheid van zodanige inschrijvingen	836
Afd. 4 Overige bepalingen betreffende inschrijvingen	837
Titel 3 Inschrijfbaarheid van andere stukken en van verandering van woonplaats.	838
Hfdst. 3 Basisregistratie kadaster en net van coördinaatpunten	839
Titel 1 Basisregistratie kadaster	839
Titel 2 Kaartenbestand, daaraan ten grondslag liggende bescheiden en net van coördinaatpunten	840
Hfdst. 4 Bijwerking van de basisregistratie kadaster en het net van coördinaatpunten	841
Titel 1 Bijwerking van de basisregistratie kadaster.	841
Afd. 1 Algemene bepalingen	841
Afd. 2 Bijhouding.	842

§ 1.	Bijhouding op grond van in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, ingeschreven stukken betreffende onroerende zaken en rechten waaraan die zaken zijn onderworpen, met uitzondering van notariële akten van vernieuwing.	842
§ 2.	Bijhouding op grond van inlichtingen of waarnemingen omtrent feiten, bedoeld in de artikelen 29 en 35 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek	843
§ 3.	Bijhouding op grond van inlichtingen of waarnemingen omtrent de feitelijke gesteldheid van onroerende zaken	844
§ 4.	Bijhouding met betrekking tot voorlopige aantekeningen en doorhalingen daarvan	844
§ 5.	Bijhouding inzake splitsing of samenvoeging van percelen, ambtshalve of op verzoek	844
Afd. 3	Vernieuwing.	844
Afd. 4	Metingen	846
Afd. 5	Overige bepalingen	846
Titel 2	Bijhouding van het net van coördinaatpunten	846
Titel 3	Overige bepaling	846
Hfdst. 5	Registratie voor schepen	846
Titel 1	Inhoud van de registratie voor schepen.	846
Titel 2	Bijwerking van de registratie voor schepen.	847
Afd. 1	Algemene bepalingen	847
Afd. 2	Bijhouding op grond van in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, ingeschreven stukken betreffende schepen en rechten waaraan die schepen zijn onderworpen	848
Afd. 3	Overige bepalingen	848
Hfdst. 6	Registratie voor luchtvaartuigen	849
Titel 1	Inhoud van de registratie voor luchtvaartuigen	849
Titel 2	Bijwerking van de registratie voor luchtvaartuigen	849
Afd. 1	Algemene bepalingen	849
Afd. 2	Bijhouding op grond van in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, ingeschreven stukken betreffende luchtvaartuigen en rechten waaraan die luchtvaartuigen zijn onderworpen	850
Afd. 3	Overige bepalingen	850
Hfdst. 6a	Basisregistratie topografie	851
Hfdst. 7	Verstreking van inlichtingen; kadastraal recht	851
Titel 1	Verstreking van inlichtingen	851
Afd. 1	Verstreking van inlichtingen uit de openbare registers, de registraties, het net van coördinaatpunten en de bescheiden, bedoeld in artikel 50	851
Afd. 2	Bepalingen in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer	853
Titel 2	kadastraal recht	853
Hfdst. 8	Wijziging van de kadastrale aanduiding van onroerende zaken en appartementsrechten anders dan in geval van bijwerking; opnieuw vaststellen van de grootte van percelen; herstel van kennelijke misslagen begaan bij de bijwerking en van onregelmatigheden begaan bij het houden van de openbare registers	854
Hfdst. 9	Overige en slotbepalingen	854
56.	Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), art. 5a	857
57.	Successiewet 1956 (Sw)	859
Hfdst. I	Grondslagen voor de objectieve en subjectieve belastingplicht.	859
Hfdst. II	Bepaling van het belastbaar bedrag	866
Hfdst. III	Tarief; berekening van de belasting; vrijstellingen.	867
Hfdst. IIIA	Bedrijfsopvolging	872
Hfdst. IIIB	Verkrijging blote eigendom van een eigen woning	875
Hfdst. IV	Aangifte, aanslag en conserverende aanslag	875
Hfdst. VI	Navordering	877
Hfdst. VII	Vermindering	877
Hfdst. VIII	Bezwaar en beroep	878
Hfdst. X	Verjaring	878
Hfdst. XI	Kwijtschelding.	878
Hfdst. XII	Bijzondere bepalingen	879
Hfdst. XIII	Overgangs- en slotbepalingen	880

58. Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001), <i>artt. 1.2, 1.4, 1.5, 3.101, 3.102, 3.105, 3.111, 5.4 en 6.3-6.7</i>	883
59. Wet op belastingen van rechtsverkeer (WBRv), <i>artt. 3, 7, 12 en 15</i>	891